

Føroyameistari fyri 10. ferð

Fyri 32 árum síðani fór Johan Nielsen sum tann fyrsti í Føroyum undir skipaða fót bólt svenjing. Tað var eitt ólont, tíðarkrevjandi og mangan einsligt arbeiði. Men tað er nógv broytt. Tá hann í morgin gevst í GÍ, eru átta feløg til reiðar at bjóða honum fulltíðarstarv

Orð: Sjúður Skaale
Myndir: Kalmar Lindenskov

Í 1962 var eitt dreingjalið hjá HB yviri í Íslandi og spældi.

Ferðaleiðari var Johann-es Álvhegg – men venjari var eingin. Tá var ikki vanligt í føroyskum fót bólti at hava venjara.

Men yviri í Íslandi sóu hesir dreingir, at venjari var nakð, einum fót bólt sliðið tórvaði.

Og tá teir komu aftur, gjørdur teir ein litlan »uppreistur« í HB. Teir møttu upp á aðalfundi, og valdu triggjar av sínum egnum í nevndina.

Millum uppskotini, teir ungu komu, við, var, at yngstu deildirnar í felagnum skuldu hava venjara.

Hetta var óhoyrt tá, og har var heldur eingin, sum vildi taka uppgávuna á seg.

Men fyrri at ætlanin ikki skuldi detta niður fyrri, smekkaði ein ungur maður til og skeytt upp, at hann bleiv settur. »Eg kann íð hvussu er royna«, segði hann.

Maðurin var tann 22 ára gamli Johan Nielsen. Hann spældi ikki nógv fót bólt sjálvur orsakað av ymiskum heilsutrupulleikum – men venjaruppgávuna vildi hann fegin royna at taka á seg.

Fyrsta liðið hann tók sær at venja, var eitt smádreingjalið, við spælarmum sum Hera Nolsø, Sólbjørn Mortensen, Eyðfinni Lamhauge, Eiríki Rasmussen, Bjarna Clementsen, Hendrik Dahl og øðrum.

Vandi øll liðini

Í 1973 átók Johan sær fyrstu ferð at venja 1. deild hjá HB – og spælarnar á tí liðinum vóru næstan allir teir somu, hann byrjaði at venja 10 ár frammanundan.

Men hesir vóru bara teir fyrstu, hann fylgdi allan vegin upp eftir – heilt frá pílum til 1. deild. Hann vandi ofta øll liðini, sum HB lut-tók við í landskappingini.

Tað var eisini Johan Niel-

sen sum í sjevtíðarunum tók stig til tær vælumtøktu innandurakappingarnar, »HB-kappingarnar«, sum onnur felag síðani eisini eru farin undir.

Og tá tann fyrsta gentan fór at venja fót bólt, hevði hon eisini Johan til venjara.

Tað var Björg Joensen, sum ein dagin spurdi meg í skúlagarðinum, um hon ikki kundi sleppa upp, greiðir hann frá. Henni dámdi so væl at sparka – men feløgini vóru jú ikki fyrri gentur.

– Eg bað hana bara koma – og næstu ferð motti hon upp í Gundadali.

Mangan einsligt

Tað var sum vikur í kommunuskúlanum, at Johan Nielsen forvann til dagin og vegin. Tað ungdomsarbeiði hann gjørdi í HB, var alt ólont – men tað fór við alari hansara fritt.

Tað vóru so fáir, sum tíndu at fáast við tað. Ti var tað mangan rættliga einsligt eisini. Tú hevði ongan at tosa við og mátti ger a tær allar royndir sjálvur, sigur hann.

Men seinni fóri fleiri feløg undir regluliga venjing.

Tað sást jú, at hetta var nakað sum loysti seg. Frá 1973 til 1975 var 1. deild hjá HB nógv besta lið í Føroyum. Og orsekin var, at vit vandu meira enn nakar annar.

Tað onnur lið fóru undir skipaða venjing, sóu tey eisini úrslit. Eg minnst til dæmis at VB vann steypafinaluna móti okkum í 1974 eftir at hava vant regluliga undir leiðslu av Dánjal Jakup Thomsen í eina tíð.

Sjey meistaraheiti

Tað var onnur av tveimum ferðum, at Johan Nielsen hevur tapt eina steypafinalu í 1. deild. Hann hevur vunnið hana 12 ferðir – hvarja ferð við HB. Meistararheiðið vann hann sjey ferðir við hesum felag.

Í 1983 fór hann fyrri fyrstu ferð at venja eitt annað felag enn HB – nevniliga grannan B36. Har var hann í fyra ár – og mált í úrslitum gekk tað ikki so gott. Tey fyra árin hann var í felagnum endaðu teir tvær ferðir niðast í 1. deild, men vundu so 2. deild og fluttu upp aftur.

Hesi árin var einasta ferð, at Johan Nielsen hevur roynt at ligið í botninum av fyrstu deild.

Tá tey vóru farin, fór hann í 1987 aftur til HB – og harvið toppin av 1. deild.

Til GÍ

Eftir trý ár aftrat í HB, fór Johan fyrri fyrstu ferð útum Havnina at venja, og skrivaði sáttmála við GÍ.

Tá teir í morgin fáa handað steypbót frá FSF, endar 6. árið hjá Johan í hesum hesum felag.

Hetta seinasta árið hevur verið tað einasta, har Johan hevur verið venjari burtur-av.

Eins og hinir vikarnir í kommunuskúlanum misti hann arbeiðið í fjør, og síðani hevur hann vant 1. deild hjá GÍ fulla tíð.

Nógv fyrireiking

Hann hevur vant øll liðini hjá einum stórum felag umframt at vera lærari. Nú hevur hann einki gjørt uttan vant eitt lið – hvussu fær hann tíðina at ganga?

Tá vit ikki venja, fer tíðin til at kanna mótstøðu-liðið – at finna teirra veiku og sterku síður. Og so leggi eg venjingina til rættis eftir tí. Tíðin er fyrri ein stóran part farin til taktiska fyrireiking.

Til annað felag

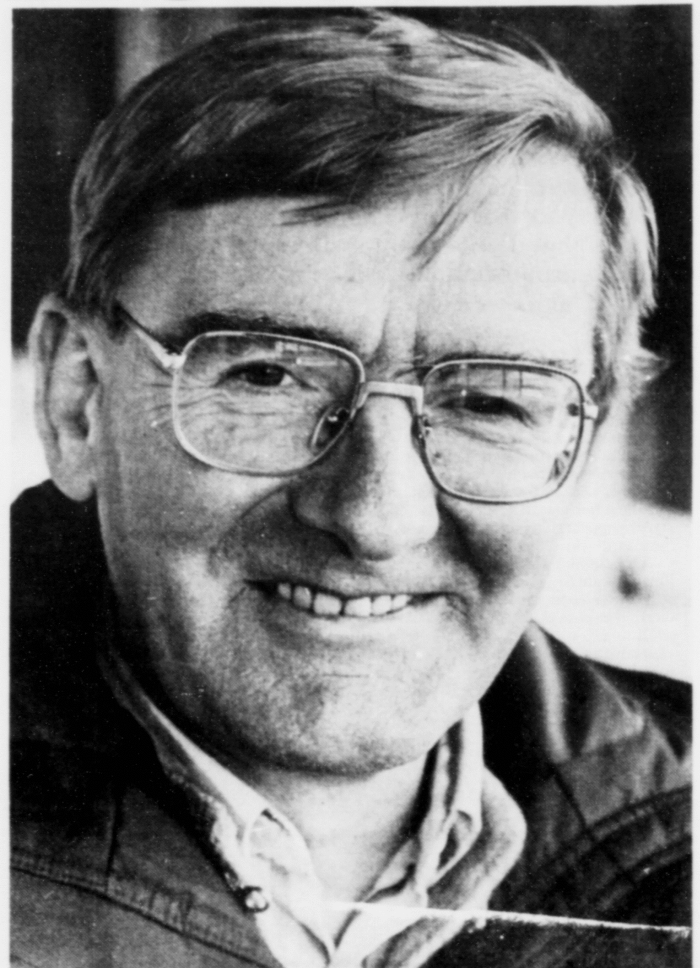
Tá dysturin í morgin verður avblástur, endar eisini tíðin hjá Johan Nielsen í GÍ.

Eg segði við teir longu í juni, at teir skuldu fara at hyggja seg um eftir einum øðrum venjara. Seks ár má vera nógv mikið, sigur hann.

Og Johan Nielsen hevur nógv mikið av øðrum avbjóðingum at taka av. Hann hevur fingið eina átta tilboð um venjarastarv fyrri komandi ár.

Men stóð tað til GÍ, fór Johan ongan veg. Ti hann er væl umtóktur í Gøtu.

Sum Símun Petur Justinussen segði við sjónvarpið sunnukvældið: »Ein høvuðsorsøk til at vit hava vunnið meistaraheitið aftur, er venjarin. Johan Nielsen er besti venjari í landinum«.

Føroysku venjararnir nógv góðir

Sjálvur gevur hann spælarnum æruna.

– Egeru bara ein hjálpari, sigur hann.

Men tá vit tosa um støðið á føroyskum venjarum sum heild er hann ikki íiva um, at tað er gott.

– Vit hava farnu árin sæð, at fleiri feløg hava funnið sær venjarar uttanlands.

– Eg skilji ikki hví. Og eg eri líka við at halda, at tað einki er uttan snobbari.

Ti sannleikin er, at føroyskir venjarar eru væl fyrri í dag. Nógvir hava betri útbúgving enn teir, summi feløg hava fingið sær úr øðrum londum.

Johan Nielsen nevnið í hesum sambandi venjaraskeiðini, sum FSF hevur skipað fyrri farnu árin.

– Tey hava bót nógv um støðið, sigur hann.

Sjálvur hevur hann verið við á øllum hesum skeiðum, og harafturat hevur hann ofta verið uttanlands á skeiði. Bæði í Danmark, Týsklandi, Hollandi og Finnlandi.

Harafturat lesur hann eina rúgvu av faglitteratari

um fót bólt svenjing.

So tann teoretiska og taktiska vitanin skuldi verið í lagi.

Og tá tað kemur til tær praktiska royndirnar, er eingin føroyingur, sum kann kappast við Johan Nielsen.

Mannin, sum fyrri 32

árum síðani sum tann fyrsti í Føroyum fór undir skipaða fót bólt svenjing.

Tá var tað einsligt og ólont.

Nú er tað eitt lønt fulltíðarstarv.

Og átta feløg kappast um at fáa Johan Nielsen á lønarlistan...

Einki felag er »mítt felag«

Tað er vanligt, at fólk eisini kensluliga knýta seg at einum felag, tey hava havt nógv at gjørt við. Kennir Johan Nielsen eisini HB meira sum »sitt felag« enn t.d. B36 ella GÍ, eftir at hava vant felagið í so langa tíð?

– Ja, tað gjørdi eg eina ferð – men handan kenslan er fullkomiliga farin fyrri mítt viðkomandi, sigur hann.

– Tað eru seks ár síðani eg var í HB, og har er so nógv broytt, at eg í dag eri sum ein fremmandur, tá eg eri í HB-húsinum.

Johan sigur, at tað í dag er honum fullkomiliga líka mikið, hvat felag hann venur.

– Tað er sjálvur fót bólturin og alt tað sum har til hoyrir – spælið, stríðið, spenningurin – sum upptekur meg nú. Hvarjum felag eg arbeiði í, kann gera tað sama. Tað er ikki longur nakað felag, eg kenni sum mítt.

– Men hinvegin: tá eg venji eitt lið, so kenni eg meg sum ein part av tí – og tí fegnast eg eisini um, at tað gongur okkum væl.